Anul V — Orăștie, 28 Aug. v. (9 Sept. n.) 1899 — Nr. 35

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII: Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA Institutului tipografic „Minerva" în Orăștie.

INSERȚIUNILE:
Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva" institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Ce vom face?

Ținuta noastră față de viitoarele alegeri parlamentare, este la tot casul una dintre cele mai arzětoare chestii ce preocupă de present pe toți Românii, căci o nouă direcție se ivește în politica noastră de până acuma.

»Tribuna Poporului« dela Arad a publicat anume 4 articoli consecutivi, sub titlul »Ideea apropierii politice între Maghiari și Români«, din care reiese, că cea mai sănětoasă politică ce am putea s'o urmăm pe viitor, ar fi ca să părăsim pasivitatea și să luptăm pentru a ajunge în parlament și acolo să ducem lupta pentru revendicările drepturilor noastre naționale.

Această schimbare politică s'a făcut de-o parte în urma promisiunii date de prim-ministrul Széll, când a ajuns în fruntea guvernului, zicênd că va guverna țeara după lege, drept și dreptate. Și astfel este deci speranța, că Românii vor putea fi aleși în cercurile lor fără a se comite vre-un abus administrativ. De altă parte, fiindcă chiar și interesele regatului român cu monarchia noastră pretind, ca conflictul dintre Români și Maghiari să dispară, și în locul lui să domineze frățietatea și buna înțelegere.

Pasivitatea, zice »Trib. Pop.«, nu a fost decretată pentru totdeauna, ci ea a fost impusă numai de niște împregiurări nefavorabile pentru noi Românii, și deci ar fi greșit, ca noi, dacă ni-se dă prilegiu a lua parte la vieața publică a statului, să o susținem și pe mai departe.

Adevărat, că de fapt încă nu s'a intreprins nici un pas pentru aceasta nici de conducětorii »Trib. Pop.«, ci ei au dat publicității numai o idee, pentru-ca publicul să o judece și să-'și spună părerea asupra ei și deci nu li-se poate imputa, că ei ar fi călcat hotărîrile conferențelor naționale, în cari s'a decretat pasivitatea, cum o face aceasta »Tribuna« din Sibiiu, care acum din nou se năpustește asupra tuturor celor-ce încungioară foaia dela Arad.

De altcum de această chestie se ocupă și ziarele străine. Chiar și marele ziar belgian »L'Independance Belge« încă a publicat un articol privitor la ținuta noastră pe viitor.

Nu voim deocamdată nici a aproba nici a desaproba această direcție a »Trib. Pop.«, căci se vor afla ei alții mai competenți, cari vor judeca serios asupra acestei chestii și își vor spune cuvêntul.

Drept, că înainte de toate, guvernul lui Szél trebue să ne dovedească, că-'și împlinește promisiunile făcute când cu venirea lui la putere, căci până acum încă cu nimic n'a dovedit aceasta, ci din contră a purces și el tot pe calea antecesorilor sei. Și așa credem, că numai cu una cu două nici Aradanii nu se vor înfrăți cu Maghiarii, ci se vor nisui a căuta calea cea mai netedă, prin care să se delăture conflictul dintre Români și Maghiari. Și totodată credem și aceea, că nici »Tribuna«, nu va aștepta ca guvernul să-'i pună de bunăvoe autonomia Transilvaniei în mâni, fără a duce vre-o luptă în sau afară de parlament, cum o face aceasta acum de 4 ani de zile.

Dacă cumva și dnii din jurul »Tribunei« au vre-un plan în perspectivă, mai bun decât ideea propagată de Aradani, să iese și ei pe față cu el și să-'l supună judecății publicului.

Dar' după cele experiate până acum prea sunt mici și slabi d-lor, pentru a putea da o direcție sănětoasă unui popor întreg. Ear' a mai urma pe calea pe care merge astăzi „Tribuna", este a sta și pe mai departe cu mânile în sîn și a privi cum guvernul negenat de nimeni ne despoaie astăzi de unul, mâne de alt drept al nostru, fără a i-se pune vre-o pedecă.

Această stare de lucruri însă nu mai poate și nu-'i permis să mai dăinuiască, dacă și numai un pic de simțěmênt național se mai află în noi. Cu tot dinadinsul trebue căutată calea, care ne-ar putea asigura viitorul, ori-care ar fi aceea.

Și așa credem, că bărbații politici ai nostri o vor și afla, fără a větěma câtuși de puțin interesele noastre naționale.

A venit și rîndul Saților. Ministrul-president Széll a dat cu data de 1 August a. c. sub nr. 82290 o ordinațiune, prin care Saților li-se interzice folosirea flamurei lor naționale roșu-vênět.

Fiind însă roșu-vênět și colorile comitatului și orașului Brașov, ordinațiunea concede, ca autoritățile comitatense și orășenești, cu ocasiunea vre-unei festivități, să arboreze și steagul roșu-vênět, dar' și atunci numai așa, dacă și cel maghiar e arborat în numěr tot atât de mare. Cine s'ar abate dela această ordonanță se va pedepsi cu arest până la 15 zile și pedeapsă de bani până la 100 fl. Folosirea colorilor roșu-vênět pentru particulari, e de tot interzisă.

Din Bucovina.

Soartea fraților nostri Bucovineni devine tot mai grea. Sunt persecutați pe toate terenele. Ziarul partidului național din Bucovina, »Patria«, a fost în scurt timp de 28-ori confiscat. Un lucru acesta ne mai pomenit față de ziaristica noastră.

In timpul din urmă s'a pornit însă o goană turbată și contra tuturor acelora, cari »au curagiul« a purta tricolorul românesc.

»Patria« dela 1 Sept. n., ocupându-se cu tricolorul, scrie următoarele:

Tricolorul *roșu-galben-albastru* este simbolul individualității naționale a tuturor Românilor din toate țările locuite de Români, și precum fiecare popor este în drept să se afirme ca individualitate națională între limitele statului, din care face parte, nu poate nici un reson de stat împedeca poporul, ca să manifesteze aparținerea la o anumită naționalitate prin purtarea simbolului în colori, care representă această individualitate națională. Fiecare popor din monarchia noastră constitue câte o individualitate națională, și în calitatea aceasta își are colorile sale naționale, pe cari le poartă în public, de câteori i-se pare potrivit să facă aceasta. Nu înțelegem deci, ce motiv poate duce pe guvernanții nostri, când nu admit Românilor, ceea-ce este în drept a face ori-ce popor.

Ni-se va răspunde, că tricolorul național este inadmisibil, fiindcă constitue totodată și simbolul statului independent român, și prin urmare conține veleități periculoase pentru adevěratul patriotism.

Lăsăm de-ocamdată la o parte cestiunea de este adevěrat sau nu, că colorile coincid, și presupunênd ca coincid, ne întrebăm de este în drept un guvern să ne interzică purtarea unor anumite colori pe simplul motiv, că aceste sunt indentice cu colorile unui stat străin? Răspunsul este evident negativ, căci dacă ar fi inadmisibilă purtarea unor colori, cari sunt totodată și colorile unui stat străin, atunci ar trebui să se interzică și celorlalte popoare din monarchie purtarea colorilor naționale, căci toate coincid cu colori de-ale statelor vecine.

Dar' până când altor popoare le este permis a purta publice colori, cari coincid cu colorile unui stat străin, nu este earăși neînțeles, de ce să fie chiar Românilor interzis tricolorul, pe cuvênt, că coincide cu colorile oficiale ale statului român?!

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI"

O IUBIRE!

Cu patimă el o iubește
Căci e a lui aleasă,
Și totuși dragostea le este
Și-acum neînțeleasă!

Și zile trec și nu mai știu
Nimic ce să petrece,
Pe el în drum îl întâlnesc
Și-i trist, adânc și rece!

L'am întrebat să-i știu durerea
De care el e stăpânit,
Și 'n scurte vorbe îmi răspunde:
»Mai bini de-aș fi murit!«

»Să-'ți spun durerea mea întreagă
Și traiul meu cel obosit,
Doar' mă pricepi tu când îți zic:
Căci sunt nefericit!«

(Hunedoara) *Nicu.*

„Fii fericit".

Nu departe de dealul Craiului, în comitatul Bihorului, unde a domnit oare-când Mariot, într'o livadă frumoasă, aproape de drumul de fier lângă Crișul repede, va întâlni călětorul un sat românesc, drăgălaș, cu biserică și școală frumoasă, popor harnic, muncitor, care cu drept se poate numi fala acestui ținut. Aproape de sat se întinde o pădure frumoasă, în marginea căreia este un stejar mare cu crengile încovoiate spre pământ, ear' sub umbra lui un mormênt vechiu cu o cruce, pe care se věd scrise cuvintele: »Fii fericit«.

Nimenea nu știe cine zace în acest mormênt, sub umbra stejarilor, departe de morminți. Nimeni nu-'l cercetează, nimeni nu-'l jelește, ci numai la înserat și în zori de zi se pogoară pe cruce câte-o păsărică cu jale ciripind, par'că ar voi să zică: Eu știu cine zace acolo și ce durere a avut. Numai noaptea, când toată natura e în liniște, se observă din când în când o ființă, îmbrățișând crucea și cu vaet plângênd.

Așa povestesc călětorii, nimenea însă nu știe cine e acea ființă și pentru-ce plânge. Poate e o ființă cerească și a venit pe pământ, ca se deplângă pe acei morți, cari n'au cine să-'i jelească.

Doamne, multe lacrămi conțin doi ochi. Când ne vine o supărare, ori durere, adeseori ne ștergem ochii, dar' lacrămile tot vin, isvorěsc, curg și earăși le ștergem, ear' când am isprăvit cu șterșul lacrămilor, ne aflăm la mormênt. Și oare ce ar fi de bietul om, dacă nu ar putea plânge, poate și inima i-ar crepa de dureri?

In satul numit trăia o věduvă bětrână, care era în stare bună și nu avea decât o singură fetiță, pe frumoasa Măriuța. Ea era podoaba casei și fericirea mamei sale. In tot satul Măriuța era cea mai frumoasă, mai drăgălașe și pentru ochii ei cei negri, cari străluciau ca stelele, nu numai tineri din sat, ci și din alte depărtări cercetau adese-ori casa bětrânei věduve.

Mulți tineri s'au luptat pentru ochii Măriuței, dar' norocul l'a avut George, fiiul unui om avut și de cinste. George era cătană și sluja la regimentul 37. El știa carte, pentrucă părinții sei l'au purtat la școală și bucuros au plătit pentru el, numai ca să învețe și să se poată ferici.

Și George era acuma fericit, Măriuța îi întinse într'o dimineață mâna, se uita în ochii lui și-i zise zimbind: George, de acum înainte inima mea este a ta!

Ziua cununiei se apropia, părinții se pregăteau de nuntă mare și aleasă. Soartea însă altfel a voit. Sosise veste de bătae. In Bosnia, țeară turcească, 90 de husari împărătești până acum au și căzut. O parte de ostași împărătești trecuseră Dunărea și la N. așteptau pe reservești. Vaetele, țipetele ca fulgerul străbat prin țeară. Regimentul 37 e chiemat la arme; fetele, nevestele și măicuțele plâng și se tânguesc, pentru-că trebuie să se despartă de drăgălașii lor. Bětrânii îmbărbătează pe feciorii întristați: Meargă! ei sunt apărătorii țării!

George se gată, sărută mireasa și pleacă Ostașul român își iubește arma și drăguța, ca sufletul său: cu una voește a trăi, pentru alta a muri. Aceste însușiri le avea și George.

Cu inima plină de durere a plecat de-acasă și supărat privea înapoi spre satul și spre casa părinților sei. Măriuța l'a petrecut până la stejarul cel mare, vorbind pe cale tot despre dragoste și vitejie. Incă un minut și cei doi tineri trebuie să se despartă După-ce sub stejar odichniră puțin, George îmbrățișându-'și mireasa, îi zise: Fii fericită, Măriuță! Eu voiu lupta cu bărbăție în bătălie, dar' gândul îmi va fi la tine. De voiu scăpa cu vieață, mă vei avea și vei fi mândră de mine, ear' dacă soartea va rêndui să cad, tu ține-mă în amintire plăcută, și nu uita, că te-am iubit.

Măriuța nu-'i putu grăi nimic, că o înă-

O singură suposițiune ar fi cu putință, anume, că Românii prin purtarea tricolorului nu manifestă apartinerea la naționalitatea română, ci vre-o tendență îndreptată contra unității statului nostru în favorul regatului român. In acest cas ar fi tricolorul numai semnul văzut al unei tendențe, sau lucrări antiaustriace.

Intrebăm însă direct guvernul, de este în drept a presupune o astfel de tendență la Români? Are probe sau indicii, ca să tragă la îndoială patriotismul, sau loialitatea Românilor? Nu! Baronul Bourguignon însuși a recunoscut în diferite rînduri, că patriotismul și loialitatea poporului român, a deputaților români, a clerului român și a întregei inteligențe, stă mai pe sus de ori-ce îndoială. Ei bine, atunci ce va să zică întreagă goana contra tricolorului? Voește guvernul cu ori-ce preț să trezească aparența, că suntem irredenți? Sau voește cu toată forța să ne constringă a devenì irredenți, de ciudă și necaz, că nu ne mai putem afirma naționalitatea în țeara părinților nostri?

Dar' revenim asupra pretinsei coincidențe între treicolorul nostru și colorile oficiale ale statului român! Treicolorul nostru nu corăspunde deja la prima vedere treicolorului statului român, și este cu totului tot de altă origine. Colorile statului român sunt așezate vertical lângă olaltă, ear' colorile noastre sunt orisontal sub olaltă așezate. Intrebe baronul Bourguignon pe ori-și-ce bărbat versat în heraldică, și va afla, că această deosebire este atât de mare, încât steagurile din cestiune trebue fără reservă considerate, ca steaguri deosebite. Este evident prin urmare, că treicolorul nostru nu coincide cu treicolorul oficial al statului român și prin urmare sunt false toate consecuențele legate de această pretinsă coincidență.

Dar' și după origine sunt deosebite aceste steaguri. Treicolorul statului român s'a alcătuit din contopirea colorilor Moldovei cu ale Munteniei și datează deci dela Unirea prinnipatelor române, pe când treicolorul nostru originar din Transilvania se alcătuește din colorile istorice ale Transilvaniei și a devenit specific românesc în anul 1848, când singur Românii au rămas susținători ai autonomiei Ardealului contra tendențelor de uniune cu Ungaria. Pornindu-se întreaga mișcare națională română din Ardeal, a trecut și treicolorul în toate țările locuite de Români, ca simbol al individualității naționale a poporului român.

Dar' n'a fost o simplă întâmplare, că Românii au acceptat colorile Ardealului drept colori naționale, ci aceste colori au fost și sunt colorile de predilecțiune ale poporului român. N'avem decât să cercetăm cusăturile naționale, țesăturile etc. și vom vedea, că în regiunile curat românești, unde n'a influințat prea mult străinismul gustul român, predomnează această composițiune de colori.

Suntem deci în drept a zice, că treicolorul nostru, deși originar din Ardeal, este sintesa gustului național și prin urmare cea mai potrivită atribuțiune în colori a individualității noastre naționale.

Conchidem deci în următoarele:

Fiind treicolorul nostru și divergent de treicolorul oficial al României și fiind și mai vechiu, decât acesta, este sau ignoranță sau răutate a confunda treicolorul nostru cu treicolorul regatului român și prin urmare suntem în deplin drept a ne simți ultragiați în cele mai patriotice și dinastice sentimente, când atribuie guvernanții țării treicolorului nostru veleități străine de inima și firea noastră.

Bar. Bourguignon, ca discipul al baronului Wolfarth, a reușit să trezească reacțiunea națională și vom purta deci ostentativ treicolorul nostru, simbolul văzut al individualității noastre naționale, care este totodată cea mai puternică garanță a patriotismului nostru și a loialității noastre.

Sus tricolorul!

Un nou an școlar.

Se știe, că învățământul este temeiul viitorului și al tăriei unui popor, că fără învățătură, fără lumină, nu este mântuire pentru o națiune. Invățătura e singurul mijloc, prin care se poate ridica un popor la înălțimea ce i-se cuvine. Fiecare popor are soartea ce o merită, fiecare poate atâta cât știe. Dacă căutăm starea învățăturii la noi Românii, suntem siliți a mărturisi, cu multă durere de inimă, că prin multe locuri ea e destul de tristă și de plâns.

Și cine poartă oare vina la aceasta? Cu regret trebue să constatăm, că în mare parte noi înșine.

Căci dacă vom arunca o privire asupra școlilor de prin comunele noastre, vedem că acelea sunt foarte slab cercetate de copii obligați a le cerceta, căci nu toți părinții sunt încă destul de pătrunși de folosul ce-'l aduce școala, deoare-ce cei mai mulți dintre ei cred, că mai mult folos are de copiii lor dacă îi pun la lucru, decât dacă-'i dau la școală. Nu se mai gândesc la aceea, că chiar și dacă nu voesc să facă domni din copii lor, totuși trebue să știe cât de puțină carte, pentru a nu fi înșelați de unii și de alții, chiar și numai trăind în comuna natală, lucrându-'și moșia, fără a se înstrăina.

Și dacă poporul nostru nu va pune nici de aci nainte mai mult preț pe învățătură, ca până acuma, atunci în-zadar vom aștepta după timpuri mai bune, căci nu vor venì, deoare-ce acestea numai așa le vom ajunge, dacă întâiu de toate ne vom îndrepta noi înșine.

Când vom fi ajuns ca să nu mai fie comună românească, ai cărei locuitori să nu știe barem a scrie și cetì, atunci cu mult mai ușoară și sigură ne va fi și lupta ce o purtăm pentru redobândirea drepturile noastre naționale, căci se vor convinge și steinii, că suntem un popor conștiu, un popor care nu trăește numai de azi pe mâne, ci își așteaptă viitorul care i-a fost destinat pe acest pământ.

E adevărat că pentru a ajunge aceasta avem de-a întimpina foarte multe greutăți, dar' tot atât de adevărat este, că înzestrați odată cu toții cu învățătură și având voie și statornicie, deși nu odată, dar' totuși cu timpul o vom ajunge. Pentru-că știut este, că și picurii numai cu timpul găuresc peatra, și șoarecele cu statornicie roade funia și că și cel mai mare stejar trebue să cadă sub loviturile dese ale săcurii.

Avându-le toate acestea în vedere, acum când ne aflăm earăși la începutul unui nou an școlar, nu putem din destul îndemna pe părinții cari au copii, ca să și-'i dee la școală, căci numai astfel își vor fi făcut datorința de adevărați părinți față de fiii lor și prin aceasta totodată și față de neamul din care fac parte.

Proclamarea lui Kossuth Ferencz.

Este știut, că luna trecută, când s'a făcut inaugurarea statuei Hentzi, fiiul revoluționarului Kossuth Lajos, se afla în Italia și astfel nu a putut da țerii nici o direcție privitor la acea inaugurare. Acum, că s'a reîntors în patrie, a adresat o proclamare către toți cetățenii maghiari independenți în care zice:

»Maghiarul simte acea insultă, care s'a comis asupra lui, când s'a dus în deplinire porunca regească din Noemvrie anul trecut. (Adecă când a dispus M. Sa strămutarea statuei lui Hentzi de pe piața Sftului George în curtea școalei de cadeți din Budapesta.)

Bine știm, că acel regim, care a fost răspunzător pentru porunca ce a dat-o Regele anul trecut, este deja măturat, dar' și aceea o știm, că e greu a retrage o poruncă regească; știm însă pe lângă aceasta și aceea, că cea dintâiu datorință a sfetnicilor Regelui este, ca să atragă atenția Coroanei asupra urmărilor desastroase în urma ducerii în deplinire a unui lucru vătămător și să servească cu sfatul, că cum ar trebuì purces, că hotărîrea regească să nu îmbrace acel tip, pe care l'a îmbrăcat acum. Acestei datorințe n'a corăspuns regimnul de acum și din această causă e răspunzător înaintea simțului național vătămat.«

După acestea provoacă pe toți patrioții maghiari, ca să se întruncească și să-'și exprime simțămintele.

»Dacă aceasta nu o veți face, zice mai departe, ați dovedì, că conștiența maghiară a fost numai o virtute veche, pe care a măturat-o timpul trecător.«

Ne mirăm că nu-'i învață să pună mâna pe arme, ca tatăl seu, căci doar' numai astfel s'ar putea ferìcì țeara.

Din România.

La 3 Octomvrie n. a. c. se va întrunì la Roma (Italia) un mare congres al Orientaliștilor.

După-cum aflăm, la acest congres vor lua parte și mai mulți Românii distinși din România, între cari și dl V. A. Urechiă, care a adresat și un apel către toți bunii Români, rugându-'i ca să contribuiască cu ori-ce sumă mică, începând dela un leu, pentru a se turna o coroană de bronz, care apoi să fie depusă la picioarele columnei lui Traian, înființătorul Daciei-Române.

Italienii se pregătesc a primi într'un mod cât se poate de strălucit pe delegații români.

Maghiarii în Croația.

Compatrioții nostri maghiari își încordă acum toate puterile, pentru-ca toți Maghiarii, ori-unde s'ar afla aceia, să aibă un traiu mai ușor și să fie mai liberi. După-ce și-au pus de gând ca să înființeze o mare bancă săcuiască, prin care să se ajuture Săcuii, ca să nu mai emigreze prin alte țeri, și-au întors acum privirile asupra Maghiarilor din Croația, cari, după socoteala lor, se află în acea țeară aproape la 150.00, dar' cari nu sunt tratați așa, după-cum ar merita S'a pornit anume o mișcare ca să se înființeze și acolo vre-o 200 de însoțiri de credit, din al căror venit să se susțină copiii maghiari pe la școlile din Ungaria, deoare-ce regimul provincial croat nu permite ridicarea de școli maghiare. In fruntea acestei mișcări stă Strausz Farkas, oficial la căile ferate de stat. La apelul ce a dat acesta, până de present patru comune au și înființat deja însoțiri de credit. Fiecare din aceste însoțiri va susținea an de an câte 2—3 copii la școalele din Ungaria, așa, că înființate odată cele 200 de însoțirii, 600 de copii maghiari din Croația se vor adăpa cu cultură maghiară din patria lor, și atunci nimeni nu le va mai putea nimicì conștiența națională.

---

bușise plânsul. Ah, și multe i-ar ști spune, i-ar spune cât de mult ea îl iubește, cu cât dor îl va aștepta, cum să se lupte în bătălie și alte multe-multe. Dar' ortacii lui nu-'l așteaptă, ei merg cântând și cu veselie.

— Fii cu Dumnezeu! îi zise George lăcrămând, ear' Măriuța își deslega dela grumazi cruciulița de argint și i-o dete lui, zicându-'i: Vezi, George, de câte-ori am avut supărare, cruciulița aceasta mi-o puneam în sîn, mă rugam lui Dumnezeu și el mi-a ajutat. Du-o cu tine, Dumnezeu îți va ajuta și ție! Când te vei reîntoarce, eu voiu fi aci sub stejar, aci te voiu aștepta.

George luă cruciulița, o puse la gură și o sărută, apoi își îmbrățișă mireasa și plecă. Măriuța remase lăcrămând, și-'l petrecu cu ochii până ce l'a perdut din vedere.

Toate ființele pământești sunt create pentru un scop, toate au darurile și neajunsele lor. Bărbatul e creat pentru lucru și luptă, dar' i-a dat Dumnezeu și putere, ca să le poată învinge. Femeii i-a dăruit inimă blândă, o față plăcută, ochi frumoși, și în acești ochi lacrămi și prin lacrămi mângăere.

Și Măriuța numai prin lacrămi și-a putut cât de cât ușura durerile.

Trecură multe zile, săptămâni și luni, dar' supărarea din inima Măriuței n'a încetat, loc de mângăere nicăiri nu-'și putea afla.

Reserviștii ajunseră la rîul Sava și de acolo repede înaintară până la orașul Brod, ca să se unească cu cealaltă armată! Turcii părăsesc locuințele, fug prin păduri și la munte, așteaptă armata austriacă, ca să se lupte cu ea.

Sunetul tunurilor și a puștilor înăduşau văetele și țipetele bieților ostași, sulițele și săbiile se spălau în sânge.

Când în fine lupta crâncenă se sfîrși, scrisorile aduceau vestea la părinți și la neveste. In țeară e mare bucurie, bărbații pentru învingere, ear' măicuțele să tânguiesc pentru copii lor. Numai despre George nu sosise nici o știre. Trecu azi și trecu mâne, trecu timp îndelungat și Măriuța nemângăiată umbla plângând pe uliță.

In urmă speranța și-o perduse. Pețitorii vin ca ploaia să-'și încerce norocul la Măriuța. Intr'o dimineață îi zise maică-sa: Dragă, uită-le toate și nu te supăra, pentru-că, precum se aude, George nu va veni mai mult, el a căzut în bătălie, făcându-'și datorința pentru țeara lui. Tu însă ai pețitori sdraveni și frumoși și nu trebue lăsați. Vezi, că sunt bătrână, azi-mâne mă vei perde. Nu fii îndărătnică, ci te mărită, fătul meu; bunul D-zeu te va mângăia și pe tine.

Măriuța plânge cu amar și nimic nu-i răspunde.

După câte-va zile Măriuței îi veni prin gând să meargă la o vrăjitoare, care locuia în capătul satului. Vrăjește-'mi, babă, zise Măriuța, ca să știu, dacă va mai veni George, ori nu. Baba bătrână tot întoarce și destoarce cărțile ei, apoi căscând una mare începe a-i vrăji: Fata mea, ție ți-se arată mare supărare, pentru-că cată aici un dîmb mare pe un câmp, și acesta e clădit din capurile ostașilor morți. Uită, uită un cap e crepat în două, acesta e al lui George!

Măriuța se îngălbinește la față și prinde a tremura.

— Nu te teme, fata mea, îi zice mai departe baba, eată craii, ți-se arată mare noroc. Craiul de roșu și de verde nădejde și iubire însemnă; bată-te norocul, doară te-ai născut Dumineca, pentru-că tu ai mulți pețitori și în scurtă vreme te vei mărita.

Măriuța îi întinde un taler și-'și i-a ziua bună dela vrăjitoare.

Ajungând acasă, află pe mamă-sa tânguindu-se. Incă odată îți zic, fătul meu, mărită-te, pentru-că eu voiu muri și tu vei rămânea singură!

— Iți voiu împlini voia, dragă mamă, eu mă voiu mărita! Grăind acestea, ea își trage cârpa pe ochi și începe cu glas mare a plânge...

Abia trecură după aceasta câte-va săptămâni și Măriuța fu la bărbat.

*

Puterea Turcilor s'a nimicit. Comandantul lor e prins. Pe casele din Serajevo și Vișegrad fâlfăe steagurile austriace. Cătanele țării noastre, cari au rămas în vieață, primiră porunci să se întoarcă acasă. Să și întoarseră, aducând cu sine bucurie și glorie. Părinții, copii și fetele îi așteaptă cu mare dor, în semn de bucurie îi întimpină cu flori și cununi, mâncări și beuturi.

E mare bucurie dar' și supărare destulă.

Mulți nu s'au mai întors, perzându-'și vieața pe câmpul de răsboiu. George însă era între cei-ce s'au întors. Venise sărmanul cu dorul Măriuței în sîn, dar' când ajunse la Oradea, primi știrea, că Măriuța nu mai e a lui.

George a rămas ca trăsnit. El a fost în Bosnia, a umblat flămând și sătos peste cei mai înalți munți, a trăit cu poame pădurețe, a luptat cu bravură în mijlocul glonțurilor, dar' nici odată n'a lăcrămat. Acum însă nu și-a putut conteni plânsul,

Zi de zi începu să slăbească, așa că ajunsese ca o umbră.

Intr'o zi George simțind, că se apropie sfîrșitul zilelor sale, chiemă pe un prietin al său și-i zise: Multe zile bune petrecurăm la-

Știri Politice

Procesul Dreyfus.

Unii dintre martorii ascultați în acest proces, au declarat că Dreyfus e nevinovat, ear' alții au adus acuse grave contra lui, așa că toată afacerea e foarte încurcată. Se crede însă cu toate acestea, că pe sfîrșitul acestei săptămâni se va aduce sentența. Ziarul englez »Figaro« aduce știrea, că dacă Dreyfus va fi și de astă-dată condamnat, atunci se va face o nouă revisuire.

*

Atentatul din Belgrad.

Guvernul sârbesc a dat ordin de expulsare față de un fost agent diplomatic la Petersburg, și față de doi foști ministri. Pertractarea procesului contra atentatorului Knezevici și cei bănuiți a avea parte, s'a început în săptămâna aceasta.

*

Semne de rĕsboiu.

După știrile ce primim din Londra reiese, că Anglia se pregătește de rĕsboiu. In republica sud-africană a Transwaalului locuesc anume un numĕr mare de Englezi, pentru cari Anglia a cerut dela guvernul de-acolo unele drepturi, pe cari acela a refusat a le da. Din această causă Anglia voește acum ca cu arma în mână sĕ silească guvernul a-'i împlini cererea. Acesta însĕ mai bucuros primește rĕsboiul, decât sĕ cedeze.

Ciudățenii.

Despre locuința grădinarului castelului din Brunócz (comit. Nyitra) se scriu următoarele: Nainte de asta cu două săptămâni grădinarul Czibik Vendel lucra în grădină. Soția nu-'i era acasă, numai o fată de vre-o 14 ani. Din culină spre dreapta, se află o cămară, ear' la stânga două odăi. Când fata a întrat în odaia a doua, care nu i-a fost mirarea, vĕzând că patul era rĕsturnat. A fugit numai decât și a strigat pe grădinar, care întâiu a pus patul la loc, după aceea a voit sĕ iee un băț dintr'un colț, ca sĕ amenințe copiii, crezând că ei l'au rĕsturnat. Dar' înainte de-a pune mâna pe băț, acela a început a juca înaintea lui căzându-'i la picioare. S'a uitat împrejur, crezând că cineva e ascuns în casă. S'a dus și în cămară. Aci a aflat, că lada cea mare de haine a servitoarei era desfăcută. Până-ce a închis-o, a auzit înapoia sa o pocnitură. S'a uitat într'acolo și a vĕzut că masa cea mare pe care tăia carne s'a rĕsturnat. Silindu-se sĕ o ridice, vĕzu că lada earăși s'a desfăcut. Din cuiu i-a sburat o sită în cap, dupăaceea una după alta au căzut de prin cuie mai multe obiecte. Intr'acestea au sosit și d-na castelului, vĕd. Ghyczy Sándor, însoțită de d-na Friml Ludmilla, un inginer și mai mulți oameni. Ciudățeniile s'au repetat și înaintea acestora. In culină pe o masă se afla o oală de flori, care deodată s'a ridicat în sus și după aceea a picat jos. Lângă fereastră pe o bancă a fost un ulcior cu apă, care a sburat în mijlocul culinei, stropind pe grădinar. In fereastra culinei se afla și un vas de pleu, acesta încă a sburat de-acolo. După-aceea l-au legat cu stoară de fereastră, dar' în momentul următor sfoara s'a rupt și vasul ear' a sburat în mijlocul culinei. Din cămară un butoiu de castraveți de trei-ori după olaltă a sburat în culină. Un băiat al birĕului a șezut pe o grămadă de lemne de foc ce se afla în cămară, grămada a început a se mișca și lemnele a sbura, dintre care unul a lovit pe băiat în picior. In ziua următoare dimineața locuitorii Weiner și Uhrlik au întrat în culină și de-acolo în odaia primă. O cutie de sardine și o coșarcă au sburat înaintea lor, voind a se întoarce înapoi spre a eși afară, două perii li-au sărit în spate. Din pricina aceasta grădinarul locuește acum în pavilonul din grădină, și se zice că de atunci au încetat și aceste ciudățenii.

olaltă, iubitul meu ortac. Acum însĕ soarele meu e spre apus. De voiu muri, îngroapă-mĕ sub stejarul acela, despre care îți vorbeam de atâtea-ori. Așază-'mi la căpĕtâiu o cruce și scrie pe ea numai atât: »Fii fericit!« ear' crucea aceasta de argint o dă la Măriuța și spune-'i, că mirele ei o așteaptă sub stejar!

Au mai trecut câte-va zile, și George muri. Credinciosul sĕu prieten îl înmormântă sub stejar, îi puse la mormânt o cruce de lemn și pe ea inscripțiunea: »Fii fericit«. Duse apoi Măriuței cruciulița de argint, spunându-'i că mirele ei o așteaptă sub stejar.

Știrea aceasta din nou turbura pacea și liniștea Măriuței. Ea își aminti de promisiunea făcută și o mustrare de conștiință începu sĕ o muncească, măcar că era nevinovată. — Voiu merge, își zise ea, voiu merge sĕ plâng la pieptul lui și sĕ-'l rog de iertare.

S'a dus. Când însĕ sĕ apropie de stejar vĕzu crucea, dar' George nu era. Ceti cuvintele de pe cruce »Fii fericit« și înțelese totul...

Nimenea nu știe, cine zace în acest mormânt; numai Măriuța știe, numai ea se arată noapte de noapte la mormântul părăsit, pe care-'l scăldă în lacrĕmile sale.

Toate în lume se sting, numai iubirea rĕmâne și dincolo de mormânt. „G. T."

NOUTĂȚI

Domnii abonenți cari ne restează încă cu prețul de abonament pe timpul din urmă, sunt rugați a ni-'l trimite cât mai îngrabă.

Noue oficii de dare. In Ilia, comitatul nostru, și în Zlătari, comit. Varasd, s'a înființat de către ministrul de finanțe câte un nou oficiu de dare, care-'și vor începe activitatea în 1 Nov. n. a. c.

*

Dl George Dima, profesor de musică vocală și instrumentală la seminarul Andreian din Sibiiu și dirigentul corului Reuniunii femeilor române de cântări, va trece ca profesor de musică la gimnasiul gr.-or. român din Brașov.

*

O Epopeă musicală română. Dl Juarez Movilă a terminat de orchestrat prima parte din »Epopea Musicală a Rĕsboiului din 1877«. Eată materia cuprinsă în această parte tratată în 150 pagine de orchestră: Primele svonuri de rĕsboiu. Alarma. Pregătiri. Idealul Neatîrnării. Hotărîrea rĕsboiului. Durerea Mamei. Despărțirea. Ultima noapte în casarmă. Pregătiri de plecare. Simțămintele soldatului. In zorii zilei. Deșteptarea. Marș general. Adunarea. Apelul. Rugăciunea. Sosirea Domnitorului. Adio Patrie. Mândrul dulce al vieții mele la oaste s'a duș. Trecerea Dunării. Svonuri din depărtare. Intreaga lucrare va cuprinde trei părți, pentru a căror execuție vor trebui două ore. Orchestra celorlalte părți va fi terminată pe la finea lunei Octomvrie, când se vor începe repetițiile pregătitoare pentru concert.

*

Omor. Tinĕrul George Picu din Vaidei, lângă Orăștie, aflându-se Mercuri în săptămâna trecută afară la câmp, a fost lovit cu o bâtă în cap de către Ioan Dănilă, tot din Vaidei, atât de grav, încât Sâmbătă dimineața a și murit. Ucigașul a fost prins.

— Țeranul Stefan Blussics din Turocz-St.-Martin trăia de un timp încoace foarte rĕu cu femee sa, din causă că aceea întreținea relațiuni de dragoste și cu un alt țeran din comună, cu care s'a hotărît în cele din urmă, ca sĕ scape de bărbat. Joia trecută ea l'a trimis sĕ cosască niște iarbă afară pe câmp, trimițând în urma lui și pe ibovnicul ei, ca sĕ-'l omoare. Acesta s'a și dus, și când Stefan Blussics a dat sĕ-'și aprindă pipa, el a luat coasa și i-a tăiat grumazii. După aceea s'a reîntors acasă, dar' gendarmeria l'a prins.

*

O plângere. Dela economul Petru Ripușan din Spini primim următoarele: Murind săptămâna trecută tatăl nevestei mele, din Rapoltul-mare, am grăbit a merge acolo, pentru a pune la cale cele de lipsă pentru înmormântare. In ziua din urmă am întrebat pe preotul de-acolo *Nicolae Mermezan*, cât cere pentru serviciul obicinuit la înmormântări făcând totodată și deslegarea. Mi-a rĕspuns că 5 fl., ceea-ce îndată i-am și dat, căci altcum nu voia sĕ-'l înmormânteze. Când a fost însĕ sĕ facă și deslegarea, la casa mortului, n'a voit, zicând că aceea se face la groapă. Am lăsat așa. Dar' abia ajunși cu mortul în cimiter, preotul fără a mai rosti un cuvânt a luat-o la fugă, ceea-ce ne-a indignat pe toți.Ași dori ca preotul N. Mermezan sĕ-'și facă conștiențios datoria și sĕ nu înșele poporul, din a cărui trudă se hrănește. De altcum despre purtarea d-sale față de popor se aud tot numai vești rele. N'ar strica, dacă consistorul ar avea mai mult în vedere pe preoții nostri, căci mulți dintr'înșii nu-'și împlinesc chemarea, și astfel în loc de înțelegere între preoți și popor, numai ură și dispreț domnește.

*

Piese noue de cinci coroane. Dimpreună cu nouĕle bancnote de coroane se vor pune în circulațiune și piesele de cinci coroane. De-ocamdată se va face o emisiune de 54 milioane coroane, dintre cari 44,8 milioane vor cădea pe Austria, ear' 19,2 milioane pe Ungaria. Piesele de 5 coroane vor fi ceva mai mari, ca piesele de 1 fl., dar' mai mici, ca piesele de 5 franci. Dintr'un kilogram de argint se vor pregăti 41²/₀ piese, având fiecare o greutate brută de 24 grame. Pe când piesele de 5 coroane vor avea 25 gr. argint brut și 21,6 gr. argint fin, cinci piese de câte o coroană cântăresc 25 gr. și conțin 20,875 gr. argint fin. In chipul acesta nouĕle piese de 5 coroane conțin cu 0.725 gr. mai mult argint fin, decât 5 piese de câte o coroană. Piese de 5 coroane vor fi primite la cassele statului în ori-ce mĕsură, în comerciul privat însĕ primirea lor va fi limitată până la 250 coroane, așa dară până la 50 piese.

*

Logodnă. Dl *Victor Stoicovits* din Vețel și-a încredințat de fiitoare soție pe d-șoara *Flora Șorban de Csernafalva* din Gherla.

*

Vreme grea. In 3 l. c. pe la orele 1 p. m. s'a descărcat asupra comunei Sĕcărĕmb și jur o tempestate groaznică. Locuitorul din Mada-Steuini, Iosif Rof, mergând din Sĕcărĕmb spre casă, împreună cu soția sa, la locul numit *câmpul teului* a fost lovit de trăsnet și momentan omorît. Femeiii, care a fost de el la o distanță de abia 4 pași, nu i-s'a întâmplat nimic.

*

Guvernul rus a decis adoptarea calendarului Gregorian în locul calendarului Iulian, care era o causă de dificultăți pentru comercianții ruși din strĕinătate cum și pentru comercianții strĕini în Rusia. Societatea astronomică din St.-Petersburg cu concursul ministrilor de stat, a instituit o comisiune de 16 persoane, însărcinate de a regula detaliile acestei reforme care se va realiza la 1 Ianuarie 1901, adecă în prima zi a secolului XX.

*

Mușcat de un paiangen. Țeranul Iosif Cusics din Drenova, având de lucru prin pivniță, a fost mușcat la mână de un paiangen. El nebăgând în seamă mușcătura, a omorît paiangenul, și și-a vĕzut mai departe de lucru. Noaptea însĕ a simțit că brațul i-se umflă și că are dureri foarte mari. Numai decât a chemat pe un medic, care constatând că mușcătura a fost veninoasă, i-a spus că trebue sĕ-'i tae brațul. Omul s'a învoit la aceasta, dar' în decursul operațiunii a murit.

*

Moarte prin ștreang. Zilerul Ludvig Juhász, încă înainte de asta cu 3 luni de zile, a omorît pe cărăușul Stefan Dure, ear' căruțul și caii i-a vêndut pĕntru 30 fl. Gendarmeria l'a prins și l'a dat judecătoriei din Kalocsa, care l'a judecat acum la moarte prin ștreang.

*

Invențiune nouă românească patentată. Oficiul reg. ung. de patente din Budapesta sub nr. 1201—11932/99 a patentat o invențiune românească sub numirea de *„Șindile de lemn"*, cu care se poate acoperi fără cuie și fără măiestru. Aceste șindile sunt ieftine, ușoare, durabile, de mărime egală și acurată și obdusĕ cu o massă colorată după plac, *rezistibilă contra focului și contra apei.* Pentru etablarea unei fabrici unde sĕ se pună în praxă această invențiune sĕ intenționează înființarea unei societăți acționară cu un capital de 100.000 fl. v. a. împărțit în 1000 acțiuni. Cei-ce voesc a lua parte la această intreprindere românească se se adreseze pentru prospecte și informațiuni la inventatorul acestor fel de șindile Ioan Baciu, preot în Sajó-Solymos p. u. Nagy-Sajó în Transilvania.

*

Halal de așa postă! Dl Alexandru Munthiu din Rapoltul-mare ni-se plânge, că nu primește foile ce le are abonate de cât numai atunci, când îi vine la socoteală d-nei »posteriță« Királyi Roza de-acolo. Ar fi bine ca dl Munthiu sĕ facă arĕtare la direcțiune, și așa credem, că direcțiunea o va ști constrînge ca sĕ-'și facă datoria, căci doar' nu de geaba o plătește comuna.

*

† **Patriarchul Sofroniu** din Alexandria a murit zilele acestea de ciumă în etate de 105 ani.

*

O barbarie a avut loc nu de mult în comuna Radvánc, comit. Ung., care ține în mare agitație pe locuitorii acelei comune. Fata Perecsinszky Erzsébet a întrat în serviciu la un țeran de-acolo, care peste câteva zile a bănuit-o că i-a furat un fl Fata a tăgăduit aceasta, dar' stăpânii sei au ținut una, că ea li-a furat zlotul, și din această causă au acățat-o cu picioarele de grindă, turnându-'i mereu apă în gură ear' pe trup i-au pus cenușe ferbinte. Vĕzând că nici așa nu moare, au împlântat ace printre unghiile dela picioare, până-ce a murit. Această faptă barbară s'a făcut cunoscută judecătoriei, care acum face cercetarea.

*

Avis! Iubitele noastre țerance, cari cu ocasiunea adunării gen. a »Asociațiunii« la Deva au fost premiate cu câte 5 fl. pentru costume, și anume: *Floarea Morariu, Maria Puican* și *Maria Gelmărean* din Orăștie, precum și *Oprcana Stefănescu, Ana Stefănescu* și *Saveta Michailă* din Romoșel, sunt rugate sĕ binevoiască a osteni până la administrația acestui ziar, pentru a-'și primi premiile.

*

Sĕcuii și limba română. Cetim în »Tribuna«. Un borvizar trecând zilele trecute prin o comună românească, a întrat la o familie de frunte, care cumpĕra des dela el apă de Borsec, și dând în vorbă ungurește, Sĕcuiul s'a plâns de recunoștința limbii române, care mare lipsă are în daraverile lui și a zis următoarele:

»Vai, dle, cât de greu ne este nouĕ a călĕtori prin țeară, că nu pricepem altă limbă, ca și un bou, și nu ne putem înțelege cu Românii, cu cari atât de multe daraveri avem. Am cerut dela ministru sĕ ne trimită un învĕțător român la școala noastră din sat, ca sĕ putem și noi învĕța altă limbă și sĕ fim oameni mai cuminți, sĕ știm mai multe limbi, dar' ministru ni-a respins cererea. Am înaintat a doua rugare, dar' atunci ni-a scris foarte aspru, zicând între altele: »hát megbolondultak?« (Doar' ați nebunit?) Vezi, dle, noi știm că avem lipsă de cunoașterea limbilor din patrie, și ministrul nu ne lasă sĕ le învĕțăm!«

*

Amor la vîrsta de 84 ani. Fabricantul de pianuri de odinioară, Németh Péter din Viena, de 84 ani, s'a amoresat nainte de asta cu doi ani într'o nevastă sĕracă, dar' frumoasă și cu mult mai tinĕră decât el. Dela o vreme însĕ, nevasta și-a dat inima altuia, mai sĕrac în ani decât Németh. Acesta într'atâta s'a mâchnit și înfuriat pentru aceasta, încât într'una din zilele trecute și-a cumpĕrat un revolver și ducându-se la locuința ei a pușcat asupra-'i, rănindu-o grav. Prins și dus înaintea judecătoriei, el a mărturisit cu sânge rece, că a comis fapta din rĕsbunare.

*

Cel mai mic hoț. Poliția din Budapesta a deținut de curând pe un băiat în etate de 12 ani, din causă că a furat în mai multe rînduri. Acum e anul încă a mai fost deținut odată, tot pentru furt, dovedindu-sĕ că el a făptuit 80 de furturi, dar' n'a fost pedepsit decât cu 3 zile temniță, avându-sĕ în vedere că e încă copil. Intrebat fiind acum de către poliție, că pentru ce fură, el a rĕspuns: — De ce sĕ nu fur? căci doar' nu mĕ pedepsește. De astă-dată a furat 4 oroloage de aur și 6 de argint, pe cari le-a vêndut, ear' banii i-a cheltuit pe la alergările de cai și în petreceri.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai *institutului tipografic „Minerva", societate pe acții în Orăștie,* sunt prin aceasta invitați în sensul §-lui 18 al statutelor la a

IX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Orăștie la *30 Septemvrie 1899 st. n.* la 3 ore p. m. în localul institutului (Strada Berăriei) eventual la *16 Octomvrie a. c.* la cas sĕ nu fie întrunit numĕrul acționarilor, sau lipsind representarea voturilor la adunarea din 30 Septemvrie a. c., recerute conform §-lui 24 din statutele societății.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea institutului și despre resultatul gestiunii anului din urmă.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra profitului curat.
5. Fixarea prețului marcelor de presență.
6. Alegerea a 2 membri în direcțiune.
7. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghere.
8. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal, luat în adunarea generală.
9. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 28 din statutele societății.

Orăștie, în 27 August 1899.

Direcțiunea.

Dare de seamă şi mulţumită publică.

Pentru biserica gr.-or. din Petroşeni, au mai contribuit următorii dni:

Din Băiţa prin dl Cornel Grădina: Avram Stanca, oficial la minele de acolo 2 fl., Anastasia Moldovan, Nicolae Stanca, Lazar Perian, A. Balaş, George Drăgan câte 1 fl., Floretina Grădină, D. Ambruş, Petru Mihoc câte 50 cr., Ioniţa V. 20 cr. Cu totul 8 fl. 70 cr.

Din Trestia prin dl paroch Petru Perian: Anghel Moisă 1 fl., Petru Perian, paroch, Meliton Crişan, Rusalin Dan, Andron Perian, Lazar Sânziana, Nicolae Popa câte 50 cr., Petru Barb, Ioan Toma Morar câte 40 cr., Iosif Dura, Iosif Dan l. Petru, Remus Gabor, câte 20 cr., şi Marta Crişan 10 cr. Cu totul 5 fl. 50 cr.

Din Mesteacăn prin dl par. Ioan Eremie: cu discul 1 fl. 40 cr., Ioan Erimie, paroch, Mihăilă Perian, Lazar Lazar, Ioan Vasii, Ilie Berar câte 50 cr., Lazar Boinţan, Indreiu Bolcu, Mihail Sipos câte 20 cr., Petru Sipos l. Toader, Toder Sipos, Ioan Sipos, învĕţător, Petru Sipos a Trinii, Toader Sipos, câte 10 cr. Cu totul 5 fl. 20 cr.

Dela dl Nicolae Mates, par. în Herţegani prin colectă la popor 7 fl. 90 cr. Dela Ioan Găzdău, par. în Homorod prin colectă la popor 3 fl. 65 cr. dela Zaharia Muntean, par. în Salas.-sup. prin colectă la popor 5 fl. 40 cr., dela Petru Cucuian, par. în Loman prin colectă la popor 5 fl. 45 cr., dela Rom. Iacob, par. în Gurasada prin colectă la popor 2 fl. 20 cr., dela Nicol. Cioran, paroch în Băţălar prin colectă la popor 1 fl. 80 cr., dela George Răin, par. în Nadastia-de-jos 1 fl., dela Iosif Suciu, par. în Alun prin colectă la popor 1 fl., dela Gerasim Olariu, par. în Bacifalu prin colectă la popor 1 fl., Petru Preda, învĕţător pension. în Petrila prin colectă la popor 1 fl., Ilie Vaişan, comerciant în Pianul-de-sus 2 fl., Raveca Fleşer născ. Vaişan din Pianul-de-sus 50 cr., Dumitru Todorescu, Pianul-de-sus 50 cr.

Comuna noastră biser. aduce prin aceasta sus pomeniţilor domni binefăcĕtori profunda sa recunoştinţă şi mulţumită. Sĕ le rĕsplătească bunul D-zeu însutit şi înmiit binefacerea cu care ne-au venit într'ajutor în lipsele noastre mari.

Petroşeni, la 24 August 1899.

Cu toată stima

Avram Stanca,
paroch. gr.-or.

Bibliografie.

„Idei fundamentale“ în economia politică şi o nouă, teorie sociologică de *Ioan Socaciu,* profesor, Braşov. Tipografia Murĕşanu. Editura autorului. Preţul 65 cr.

*

„Istoria agriculturii“, de *I. Loser,* traducţiune autorisată de un prieten al plugarilor, Sibiiu. Tipografia archidiecesană.

*

„Religiunea“ în »şcoala veche« şi »şcoala nouă« de *Dr. P. Barbu,* Caransebeş. Editura proprie. Preţul 50 cr. Catecheţii şi înv. gr.-or. rom. din metropolia noastră primesc broşura gratuit, dacă trimit portul postal.

*

„Enciclopedia Română“, editată din însărcinarea şi sub auspiciile »Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român«, de *Dr. C. Diaconovich,* prim-secretarul »Asociaţ unii«.

După un interval destul de scurt a apărut fasc. 16 al acestei valoroase publicaţiuni, cuprinzênd articolele Fuligo—Golescu. In acest fascicol aflăm numĕroase articole de interes special românesc ca: Gabrielescu, Gane, Gavra, Gavril, Gelu, George (mitrop.), Georgescu, George Stefan, Gerasim Timuş, Ghenadie, Gheorghian, Gherea, Ghica, Gion, Giurgiu (Pataki) episcop, Goian, Goldiş, Golescu; apoi articole de literatură ca: Gazeta Transilvaniei, limba şi literatura germană, etc.; articole de istorie, etnografie şi geografie: Gaius, Galaţi, Galiţia, Galli, Gallia, Genua, Geografia, Georgia, Gepizi, Germani, Germania, Geţi, Géza, Ghergio, Gherla, Ghimeş, Giesshübel-Puchstein, Girondini, Giurgeu, Gleichenberg; articole de filosofie: Gândire, geniu, Gnostic, Gnosticism; biografii străine: Galilei, Gambetta, Garibáldi, Gaster, Gay-Lussac, Gladstone, Goethe, Gogol; articole diverse: Fumat, Fundaţiune, Furnal (ilustr.), Galactometru, Gălbinare, Gangrena, Gât, Gaz, Gelosia, Gemeni, Gen, Genealogi Generaţiune, Geologia, Geometria, Geotropism, Ghiaţa, Gibbon, Gimnasiu, Gimnastica, Gips, Gir (Giro), Glanda, Gloata, Glob, Glycosa, etc.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiiu (deposit general pentru România: E. Storck, Bucureşti) şi se primesc numai pentru publicaţiunea întreagă. Preţul de prenumĕrare pentru un tom broşurat 10 fl., legat 11 fl. 60 cr. (în România: 25 lei, resp. 28.50.)

Pentru redacţie responsabil: **Petru P. Barţiu.**

Nr. 423—1899. (578) 3—3

Licitaţiune.

In sensul decisiunei Consistoriale din 6 Februarie 1899 Nr. 415 Ep. lemnele de brad de pe muntele »Văcăria« pe teritorul comunei Câmpul-lui-Neag, în comitatul Hunedoarei, care se vin ca parte a bisericii gr.-or. din Galaţi (Urez) ca porţiune canonică, adecă jumĕtate din complexul comun cu biserica gr.-cat. de 1091 jugĕre pădure, după cum se află indusă în cărţile funduare Nr. 138 A † 1, sĕ vênd spre tăiere şi exploatare prin licitaţiune publică cu preţul de strigare de ***1800*** *floreni* plus oferentului, care se va ţinea în *1/13 Septemvrie a. c. la 10 ore înainte de ameazi în Galaţi.*

Se vor licita numai lemnele de brad, eară cele de fag ori de alt soiu de pe acel teritor nu, folosirea păşunatului sub tot timpul tăierii şi exploatării lemnelor rĕmâne în dreptul neştirbit al credincioşilor după usul de până acuma. Fiecare licitant va depune un vadiu de 200 fl. v. a. Concesiunea dela silvicultorul sau dela locul competent pentru tăierea lemnelor rĕmâne în sarcina şi spesele cumpĕrătorului.

Despre condiţiunile mai detailate ale vênzării se pot trage informaţiuni dela subsemnatul oficiu.

Haţeg, în 10 August 1899.

Oficiul protopresbitetal gr.-or. al Haţegului.

Tit V. Gheaja,
protopresb. gr.-or.

Sz. 5194/1898. tlkvi. (582) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy Fulea Szimion végrehajtatónak Krecsun Ioszif végrehajtást szenvedő elleni 23 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék a szászvárosi kir. jbiróság területén levő Piskinczen fekvő a 264 sz. tjkvben A † 1 rsz. 105, 106. hrsz a. foglalt ingatlanra az 1881. LX. t.-cz. 1569-a alapján 220 frtban, a piskinczi 382 sz. tjkvben A † 1 rsz. 363 hrsz. a. foglalt ingatlanra 2 frt., a piskinczi 431 sz. tjkvben foglalt az A † 1 rsz. 923/a hrsz. a. foglalt ingatlanra 250 frt ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte az árverést és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi szeptember hó 25-ik napján délelött 10 órakor** Piskincz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók az ingatlanok becsárának 10%-át készpénben, vagy az óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság telekkvi hatósága.

Szászváros, 1898. évi deczember hó 9-én.

Sóhalmy albiró előadó helyett

Szabó Ödön,
kir. aljbiró.

Nr. 29—1899 (583) 1—1

Publicare.

Din partea presidiului Corporaţiunii grănităreşti din Dobra sĕ aduce la cunoştinţă publică, că pe calea licitaţiunii publice cu *21 Septemvrie 1899 la 9 ore* dimineaţa se vor exarênda pe durată de 3 (trei) ani consecutivi, începênd dela 1 Ianuarie 1900 până la 31 Decemvrie 1902, următoarele obiecte şi adecă:

Morile Corporaţiunii:

1. Moara de peatră cu 3 (trei) petri umblătoare.
2. Moara din jos de podul mare cu 2 petri umblătoare.
3. Ieruguţa vacilor, pămênt arător, 20 jugĕre.
4. Făurăria situată în piaţă, cu mai multe încăperi.

Condiţiunile de licitaţiune se pot vedea în cancelaria Corporaţiunii dela ziua publicării până la ziua licitaţiunii ori-şi-când.

Dobra, 30 August 1899.

Ioan Neamţiu, controlor. *George Herbay,* preşed.

Szám 853—1899. végrh. (585) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbiróság 1899. évi szept. 394/3 395/2 és 228/4 számu végzése következtében Pap Tivadar körösbányai ügyvéd által képiselt Bulz Todor és Buftea Todor és társa javára Florea Nikulae és Alexandru ellen összesen 469 frt 20 kr. s jár. erejéig 1899. évi junius hó 7-én. foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 851 frtra becsült szarvasmarhák, ökör szekerek, szilváskádak, ekék stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járásbiróság V. 474/2 1899. számu végzése folytán 469 frt 20 kr. tőkekövetelés, ennek 1894. évi január hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 73 frt 51 kr. biróilag már megállapitott költségek erejéig Tyiulesd községében végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközlésére **1899. évi szeptember hó 13. napjának délutáni 2 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1981. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Körösbányán, 1899. évi augusztus hó 24. napján.

Szöllösy János,
kir. birósági végrehajtó.

Publicaţiune.

Prin care se excrie şi publică ţinerea licitaţiunii minuende pentru *renovarea bisericii gr.-or. din Orăştioara-de-jos,* ce se va ţinea la *10 Septemvrie st. n. a. c. la 3 ore d. am.* în şcoala din Orăştioara-de-jos cu preţul exclamării de ***1500 fl. v. a.***

Doritorii de-a licita sunt deobligaţi a depune vadiul de 10% în bani gata sau hârtie de valoare înainte de licitaţiune. Planul şi preliminariul de spese se poate vedea la oficiul parochial gr.-or. din loc.

Orăştioara-de-jos, la 23 August 1899.

In numele comitetului parochial

(584) 1—1 *Nicolau Popoviciu,* *învĕţător.*

Szám 684—1899 végrh. (587) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagyszebeni kir. járásbiróság 1898. évi 5927 számu végzése következtében Pap Tivadar körösbányai ügyvéd képviselt által »Albina« takarékpénztár javára Benea Cozma és társai ellen 130 frt s járerejéig 1899. évi márczius hó 4-én. foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 323 frtra becsült szarvasmarhák, juhak, épületfak, szilváskádak, szuszékák stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járás. biróság V. 19/7 1899. számu végzése folytán 130 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi julius hó 26. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 26 frt 80 kr. biróilag már megállapitott költségek erejéig Allunkojon és Skrofán végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközlésére **1899. évi szeptember hó 22-ik napjának délelötti 10 órája Allunkojon és d. e. 11 órakor Skrofán** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Körösbányán, 1899. évi szept. hó 4-én.

Szöllösy János,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 656—1899 kir. végrh. (589) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott kir. birósági végrehajtó által, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1899. V. I. 165 sz. végzése folytán Dr. Muntean Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt Toth és Aunner bécsi czég valamint a többi alap és felülfoglaltatók javára, Hirsch Izidor és neje Debore kudsiri lakosok ellen 87 frt 41 kr. tőke ennek 1/IV 1899. tőli 6% kamatai, 34 frt 87 kr. eddiggi és 2 frt 90 kr. árverési kitüzetési költségek erejéig kielégitésként felül és lefoglalt és 1086 frt 30 kr. becsült hordok, borok, szilvorium, röfös, gyufa, czukor és rővidárukból álló ingóságok az eddig tett fizetésnek leendő leszámolása mellett birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1899. évi V. I. 165/2 sz. végzése folytán a helyszinén vagyis Kudzsiron adósok lakásán leendő eszközlésére **1899. évi szeptember hó 11-ik napjának délelötti 8 órája** határidőül kitüzetik a midőn is a tenntérintett ingóságók az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni a befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezttetni.

Kelt Szászváros on, 1899. évi aug. hó 19-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó

Se caută
un
Învĕţătoel
din casă bună în prăvălia de coloniale şi ferărie a subscrisului.
Reflectanţii cari posed *două* clase gimnasiale sau reale sunt preferiţi.
Buda Béla,
(586) 1—2 **comerciant.**
Hunedoara (Vajda-Hunyad.)

Szám 1426—1899. tlkvi. (588) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A dévai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Curteán György brizniki lakos végrehajtatónak Curteán Iosif és Curteán Antonie végrehajtást szenvedő elleni 30 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az árverést a dévai kir. törvszék m.-illyei kir. jbiróság területén Briznik községének fekvő a brizniki 71 sz. tjkvben A † 1 r. 132. 133 hrsz. alatti ingatlanokból Curteán Ioszif és Curteán Antoniet illető 2/3 részre 106 frti 66 kr. az A † 2—7. 9—14 r. 796. 860. 902. 940. 1023/2. 1874. 1875. 1978/1. 1982. 2015. 2047. 2050. 2098. 2099. hrsz. a. valamint időkőzben a brizniki 449 sz. tjkvben A † 1 r. 1866. 1869 hrsz. a Iorgoveán Petru l. Mitru brizniki lakos tulajdonául átment ingatlanok Curteán Ioszif és Curteán Antoniet illető illetve őket illetett 2/3 részre 245 frt 32 kr. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **1899. évi november hó 10. napján d. e. 9 órakor** Briznik község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni tognak.

Árverezni szándékozók, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igű. min. rendelt kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. tkvi. hivatal.

Dován, 1899. augusztus 11-én.

Hidegh István,
kir. tszéki biró.

Szám 760—1899 vg. (590) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt birósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a dévai kir. tőrvényszék 1898. évi 8139 számu végzése következtében Dr. Muntean Aurel javára Kováts Elemér ellen 120, 203 frt 15 kr. és 97 frt 65 kr. s jár. erejéig 1898. évi november hó 22 n. foganatositott kielégitési végrehajtás utján felüfoglalt és 488 frt becsült szóbabeli butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. jbiróság V. 628/1899. sz végzése folytán fenti tőkekövetelések ennek megállapitott 6% kamatai és biróilag már megállapitott költségek erejéig Hátszegen adós házánál lenndő eszközlésére **1899. évi szeptember hó 14-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A menyiben Sternlicht Samuel, Kolozsvári Árpád, Kardos Ferenczné, Kolozsvári ker. bank, Roth István, Fuchs József, hátsz. iparbank, „Ardeleana“ tkptár, Schátz Jenő hitelezőknek követelése még fenn állana, ezen árverésről értesittetnek.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Hátszegen, 1899. augusztus 20-án.

Csucs Gyula,
kir. birósági végrehajtó.

„MINERVA„ institut tipografic în Orăştie.